

Sygn. akt IV U 909/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Zofia Fechner

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2019 r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **S. C.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 01.03.2019 r. znak (...)

o wysokość emerytury

oddala odwołanie

SSO Bogusław Łój

sygn. akt IV U 909/19

UZASADNIENIE

Wnioskodawca S. C. w piśmie z dnia 25.03.2019 r. skierowanym do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wskazał, iż nie zgadza się z przepisami, na podstawie których została naliczona wysokość jego emerytury. Domagał się, aby wysokość emerytury wynosiła tyle, co aktualna średnia paca krajowa lub została ona przeliczona według zasad, jakie obowiązują obecnie.

W odpowiedzi na powyższe pismo organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., ewentualnie o umorzenie postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. jako bezprzedmiotowego.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w piśmie z dnia 25.03.2019 r. wnioskodawca nie wskazał żadnego przedmiotu zaskarżenia, tj. decyzji organu, z treścią którego się nie zgadza.

Na rozprawie w dniu 13.06.2019 r. odwołujący S. C. podał, że skarży decyzję z dnia 01.03.2019 r., (...) dotyczącą waloryzacji emerytury od dnia 01.03.2019 r.

W piśmie procesowym z dnia 22.07.2019 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania jako bezzasadne, jednocześnie wyjaśniając, że wysokość emerytury wnioskodawcy została ustalona zgodnie z obowiązującymi przepisami, z uwzględnieniem także kontynuacji zatrudnienia po nabyciu prawa do świadczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. C., urodzony w dniu (...), nabył prawo do emerytury nauczycielskiej od dnia 01.09.1984 r. na mocy decyzji z dnia 18.07.1984 r.

Kolejnymi decyzjami, na wniosek odwołującego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczał wysokość świadczenia doliczając dalsze okresy zatrudnienia wnioskodawcy do stażu pracy. Emerytura była także podwyższana w ramach kolejnych waloryzacji.

okoliczności niesporne ustalone na podstawie akt organu rentowego

W dniu 12.01.2006 r. S. C. złożył wniosek o emeryturę, z uwagi na osiągnięcie wieku emerytalnego.

Decyzja z dnia 18.01.2006 r., (...) przyznano wnioskodawcy emeryturę od dnia 01.01.2006 r. na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ze względu na udokumentowanie co najmniej 30 miesięcy zatrudnienia do części socjalnej świadczenia przyjęto kwotę bazową obowiązującą w dacie zgłoszenia wniosku o emeryturę. Wysokość świadczenia wyniosła 2.205,32 zł (do wypłaty 1.808,36 zł).

Odwołujący jest uprawniony do dodatku pielęgnacyjnego od dnia 01.04.2007 r. na stałe.

okoliczności niesporne ustalone na podstawie akt organu rentowego

W zaskarżonej decyzji z dnia 01.03.2019 r., (...) pozwany organ rentowy dokonał waloryzacji od dnia 01.03.2019 r. przysługującej wnioskodawcy emerytury. Wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono przez pomnożenie kwoty świadczenia przysługującego w dniu 28.02.2019 r., tj. 3.428,97 zł przez wskaźnik waloryzacji 102,86%. Emerytura po waloryzacji od 01.03.2019 r. wynosi 3.527,04 zł. Do emerytury przysługuje dodatek pielęgnacyjny w kwocie 222,01 zł.

Od 01.03.2019 r. wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 3.116,62 zł. Podstawa wymiaru emerytury po waloryzacji od 01.03.2019 r. wynosi 4.563,77 zł.

dowód: kserokopia decyzji z dnia 01.03.2019 r., k. 15 akt

W trakcie postępowania przed sądem w niniejszej sprawie odwołujący przyznał, że zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 01.03.2019 r. jest prawidłowa i zgodna z przepisami, jednak w ocenie S. C. jest jednocześnie niesprawiedliwa w zakresie ustalonej przez organ rentowy wysokości emerytury przysługującej wnioskodawcy w stosunku do jej podstawy.

dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy S. C., k. 17v i 23-24 akt

Mając na względzie ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

Treść odwołania jak i stanowisko odwołującego S. C. przedstawione w trakcie postępowania sądowego wskazują, iż nie kwestionuje on przyjętej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wielkości waloryzacji dokonanej w zaskarżonej decyzji z dnia 01.03.2019r., (...), a jedynie nie godzi się z tym, że wysokość pobieranej przez niego emerytury jest niższa od emerytur, które obecnie są naliczane osobom posiadającym niższe zarobki oraz krótszy staż pracy, co uważa za niesprawiedliwe.

W przypadku osiągnięcia przez ubezpieczonego powszechnego wieku emerytalnego przysługuje mu emerytura obliczana według zasad określonych w art. 24 - 26b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm., dalej: ustawa emerytalna), według stanu prawnego obowiązującego na dzień spełnienia wszystkich warunków do nabycia tego prawa. W przypadku emerytury z art. 24 ustawy emerytalnej jest to związane z osiągnięciem określonego (powszechnego) wieku emerytalnego. Stosownie do treści art. 100 ust.

1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Warto jednak wskazać, że samo spełnienie warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia nie rodzi po stronie organu rentowego zobowiązania z tytułu powstałego świadczenia, gdyż zależy to od złożenia przez zainteresowanego stosownego wniosku. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odróżnia bowiem moment powstania prawa (tj. spełnienie warunków - art. 100) od momentu wypłaty świadczenia (tj. nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia wniosku lub wydania decyzji z urzędu - art. 129 ust. 1). Ogólną zasadą prawa ubezpieczeń społecznych jest bowiem wypłata świadczenia na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury/renty (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Istotna jest zatem data wystąpienia z wnioskiem o ustalenie prawa do świadczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 czerwca 2013 roku, sygn. akt III AUa 1748/12).

Podkreślenia wymaga również, iż decyzja organu rentowego ma charakter deklaratoryjny (z uwagi na treść art. 100 ustawy emerytalnej) – jednak decydujące znaczenie ma ustalenie jakie przesłanki muszą zostać spełnione dla powstania prawa do świadczenia, a zatem jaki stan prawny należy stosować jako kryterium oceny. Właśnie data złożenia wniosku wskazuje na to jaki stan prawny winien być brany pod uwagę jako kryterium ustalenia – czy zostały spełnione przesłanki do przyznania prawa do świadczenia. Wynika to z przepisu art. 186 ustawy emerytalnej, w szczególności z jego ustępu 2 pkt 1 wskazującego, że przepisy ustawy stosuje się do wniosków o świadczenia zgłoszonych począwszy od dnia jej wejścia w życie (w szczególności wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 czerwca 2013 roku, sygn. akt III AUa 1806/12, LEX nr 1335638 – wydanego na gruncie sprawy o prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, lecz ogólna zasada wywiedziona w uzasadnieniu Sądu ma zastosowanie również w niniejszej sprawie). Wyjątek od powyższej zasady został przewidziany dla stanów faktycznych, które uzasadniają podjęcie działania przez organ rentowy z urzędu – por. art. 24a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednakże wskazana w tym przepisie sytuacja nie ma zastosowania do sytuacji ubezpieczonego. Powyższe oznacza, że moment ustalenia prawa właściwego może być późniejszy z uwagi na termin złożenia wniosku o przyznanie prawa do emerytury.

Ubezpieczony prawo do emerytury powszechnej (na podstawie art. 24 ustawy) nabył już 01.01.2006 r., albowiem w tej dacie spełnił wszystkie warunki wymagane do nabycia tego prawa (art. 100 ust. 1 ustawy).

Tym samym, ustalenie prawa ubezpieczonej do emerytury i ustalenie wysokości tej emerytury powinno nastąpić według stanu prawnego obowiązującego w dacie spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia uprawnień emerytalnych, a nie na podstawie obecnie obowiązującego stanu prawnego.

Zmiana stanu prawnego, która nastąpiła po złożeniu przez ubezpieczonego wniosku o przyznanie świadczenia, pozostaje zatem bez wpływu na jego uprawnienia emerytalne powstałe z mocy prawa przed dokonaniem tych zmian.

W tej sytuacji przyjąć należało, iż decyzja organu rentowego jest prawidłowa. Została bowiem wydana w oparciu o wymienione wyżej regulacje.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.